

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 217.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 217

PIK VI.

Ч. 46

ЧЕТВЕР 12 ЛИСТОПАДА 1914.

WINNIPEG, MAN

NOVEMBER 12 THURSDAY 1914.

№ 46

VOL. VI.

ВІЙНА НЕ ПОТРИМАЄ ДО ВГО

Німцям не повелось на обох теренах війни. Росія наступає в Пруси і посувається в Галичині під Краків

Війна не піддер- жить довго.

Лондон, 11 листопада. „Велика європейська війна не піддержити так довго як сего до вини сподівались.“ — сказав нині прем'єр Есквіт, в англійському парламенті. Він заявив що перший військовий план Німців не вдав ся. Союзні армії перешли до наступу. Такої самої думки є і всі військові урядники.

Краків загрожений.

З Відня через Париж надійшли алярмуючі вісти, о наглій приближенню російських військ під Краків. Австрійські влади поклялися до війська кожного миттю зібраного до походу зброї. Під Краковом австрійська армія має опертись на неприязель, яку Німці зачнуть поновити бій на границях Пруси.

Петроград, 11 листопада. Російські війська нахолоять ся тепер в Мехлови, всего 20 миль від Кракова. В найближніх днях значне ся облога сеї твердині. Мехлови лежить на головній залізничній лінії з Івангороду, відки можна в найкоротшім часі перекинути російську армію на Краків.

Із східного терену війну.

Петроград, 10 пад. — ціла російська територія очищена від Німців. Російська армія прямує на Познань і Краків. Російська кавалерія осягнула вже окопи опущені Німцями на лінії Ченстохова, Краків, Каліш. Ст окопи, як припускали, мали довгий час служити за охорону Німцям і стримувати Росіян, а тепер зістали цілком опущені.

Росія поступає далі в Пруси.

Російські рапорти з 10 листопада, говорять, що правє нім. крило опира-

юче ся о місто Лак у Східній Пруссії, зістало відперте.

На схід від Найденбурга (24 миль на полудне від Кенігсберга) російська кавалерія побилла німецький відділ, що охороняв залізницю на стації Мущакен. Цілий поїзд забрано а залізничні мости знищено динамітом.

Німці поносять страсти.

З Петрограду телеграфують: Після обчислень в останніх битвах у Східних Прусах, Німці стратили 70 процент своїх офіцерів. Від 28 жовтня до 6 листопада Росія забрала в полон 323 офіцерів і 32,700 німецьких жовнів, здобула 52 армат і великий запас амуніції. Се виглядає на досить масну самопохвалу, бо в сім часі нігде не писалось про битви а тільки про дофана ся Німців з Польщі.

Австрійці опускають свої позиції.

Роттердам, 10. — Австрійці опустили свої позиції на полудне від Львова і на Буковині. Подают, що австрійська армія почавши від Стрива до Чернівців уступила.

З війни на Заході

З Парижа доносять, що 11 листопада на цілій лінії велась завзята борба. Коли у всіх місцевостях союзні війська валержали атаки, то місто Діксмюл, кругом якого ішов від довшого часу бій — здобули Німці. Англійська армія показує на кождім кроці свою витривалість і завзятість в борсьтві. Коли на заході Німці мали найзавзятіший бій, то се з військом англійським.

Німці говорять про побіду.

Верлі, 11 листопада. Урядово проголошено тут, що Німці здобули Діксмюл, взяли в неволю 500 жовнів і відбили 9 машинних гве-

рив. Далше в полон Німцям дісталась тисяча жовнів коло Ле-бає.

Болгарія може виступити до війни.

В Лондоні здогадують ся, що Болгарія виступить ненадовго до війни як новий союзник Німеччини. Болгарія перервала всю залізничну комунікацію з Сербією, а найновіші вісти подают, що на границях Сербії згромаджено вже велике число болгарського війська.

509,000 ранених і убитих.

Копенгага, 11 падол. З Берліну доносять, що на нинішний день німецькі страсти вносять 509,000 в убитих, ранених і пропавших. Се число проголошено урядово.

10 мільонів такси.

З Амстердаму подают, що Німці наложили на місто Антверпен 10 мільонів доларів військового податку. Місто знаходиться в крайній нужді і не зможе заплатити такої великої суми. Сотки тисяч мешканців примирають з голоду.

Чому Німці цофнулись?

Лондонські часописи подают, що Німці цофнулись з російської Польщі після добре обдуманого плану. Тепер німецько-австрійські війська в відвороті заняли лінію Торунь-Краків. Військові знатоки заперяють, що тепер власне прийдє до рішучої битви Німеччини і Австрії з Росією. Хоть російські сили обчисляють на три мільони жовнів, то Німці притягають російські війська аж до границі тому, щоб їх тут заатакувати і прамусити до відвороту. Позаяк відворот сей буде досить трудний, тому ніба Німці й живуть надією, що віднесуть побіду. Над Васлюю німецькі війська не могли заатакувати неприятели, позаяк не

мали о що опертись тоді, коли неприятели опирали ся о три сильні твердині і міг кождої хвилі цофатись до них.

Так Німці оправдують свій відворот з Польщі.

Упадок кріпос- ти Тсінг-Тау.

Токіо, 7 падол. — По германській тримісячній обороні 7,000 німецької залози Тсінг Тау піддала ся. О семій годині рано над містом посачено білу хоругву на знак здачі. В короткі пости увійшли до міста Японці забираючи в неволю 500 німецьких воаків. Страт своєї Японія не подає, хоч припускають можна, що з вони великі.

Тсінг Тау, найсильніша німецька кріпость в провінції Кіанг-Чав, буде під протекторатом Японії аж до укінчення війни; по війні обіцяють Японці віддати цілу провінцію назад Китайцям.

Німецький корабель знищений.

Лондон 10. — Нині проголошено урядово, що германський корабель Емден, пострах Пасифіку, нарешті закінчив свою роботу.

Вчора рано спостеріг його австралійський кружляк Сідні, і зараз пустив ся за ним в погоню. Емден утік, однак не міг уйти сильнійшому ворогові і спинив ся в Бенгалським заливі де розпочав сильний вогонь на свого ворога. Стріль Сідні спричинили вогонь який знищив цілковито корабель.

Залогу в часті лиш уратовано; між уратованими є також капітан. Корабель згорів недалеко берегів островів Коко.

Відколи розпочалась війна корабель Емден знищив 22 ворожі кораблі. Нарешті і йому погалося.

Трох Бритийців за кождого Турка.

Вашінгтон, 10 падол. — Командант турецьких сил

Привіт!

Редакція „Робочого Народу“ шле делегатам II. Західної Конвенції у Колмен свій товариський привіт.
— Радсьєсь товариші над добром партії і памятайте, що на Вас звернені очі усього українського пролетаріату Канади!
Хай живє У. С. Д. П. !
Горою соціалізм!
Редакція „Роб. Нар.“

Турки здобули 2 міста в Єгипті.

Константинополь, 11 листопада. Турецькі війська здобули в Єгипті два уфортифіковані міста Хакзор і Елгаріп. Се послідає лежить на границі між Єгиптом а Палестиною. Так говорять офіційний рапорт турецького міністерства війни.

Російські кораблі бомбардують Босфор.

Париж, 9 пад. — Кружляки Кагул і Меркурій бомбардували в суботу пролив Босфор і склад вугля на Ереглі. Турецька флота виїхала проти російської, однак зрив повернула. Торговельна флота, зібрана в порті Ереглі, зістала сильно ушкоджена.

600.000 росій- ського війська машерує проти Турків.

Петроград 10. — Шість сот тисяч російська армія складаючи ся з інфантерії, кавалерії і пішої артилерії посуває ся проти Турків в околицях Ерцерум. Турки поставили сильну армію на перській границі. На всіх пунктах російські війська отримують побіди, тисячі забрано в неволю. Курдська кавалерія відперта. Сильні турецькі позиції

на схід від Ерцерум в руках Росіян.

Вибори в Злучених Державах.

Дня 3 листопада відбулись в Злучених Державах вибори до конгресу (державного парламенту) і стейтових легіслатур (провінційних парламентів). Демократична партія буде мати знова більшість і остається на далі партією правительственною.

Відновляйте пред- плату на „Р. Н.“

Від соціалістичної партії зістав вибраний до конгресу тільки товариш М. Лондон, з 12 дистрикту міста Нью-Йорку. За те до стейтових легіслатур майже в кождім стейті соціалісти здобули багато мандатів. Дрімїром, в стейті Оклахома увійшло до легіслатури 20 соціалістів. Соціалістичні кандидати на губернаторів деяких стейтах стали на другим місци. В Оклахома соціалістичний кандидат на губернатора упершав 60 голосами.

ROBOTCHYJ NAROD (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.

THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA

Published weekly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA. 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.

Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ дивову соц. дем. часопись для цілої Америки; она одна дає те знанє яке повинен мати кожний працюючий класово свідомий чоловік.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є: „ROBOTCHYJ NAROD“ Winnipeg, Man.

Box 3658 (Sta. B.)

„Робочий Народ“ для Вас Товариші Робітники!

Товариші! Була часи коли пануюча класа, пани свѣта, дивились на робітничку, яка звѣрину і не признавали йому ніяких прав. Не могли тоді робітники страйкувати, бо ціла їхня доля була в руках пана, яє могли організуватися в соціал-демократичну партію, бо вони були в панській неволі.

Нарешті прогнано є той угнітаний раб і зажадав своїх прав ігнорваня, прав горожанства, права рівности, права людини. Він не провів вже тепер а домагався! І коли пани не згодились добровільно уступити, робітники виступили до кривавої боротьби з своїми гнобителями.

Так, але чи знаєте ви кільку то жертв полягло за ті права, якими ми нині користуємось? Та і на сїм не кінець ще, нам ще не така свобода, не такі права належать ся. І з часом збудемо їх в боротьбі, завзяті безперестанній боротьбі з нашим опільним ворогом капіталізмом.

Однокую соціал-демократичною газетою для українських робітників в Канаді і Злучених Державах є „Робочий Народ“, та і то не може вдержатись при житю.

Чому се так? Тому, що Ви робітники не хочете інтересуватись його долею, його існуванєм. Ви безроботи підпераете всі шматя, які ведуть Вас в ярмо капіталу, а тільки не свою рідну робітничку часопись „Робочий Народ“, яка служить виключно тільки інтересам робітничої класи, показує робітникам дорогу до просвітї, до борби о ліпше житє.

Товариші! В нас довги! Ви се знаєте. Помагайте сплатити їх, щоб „Роб. Народ“ міг дальше регулярно виходити під Ваші стріхи. Відновляйте передплату, відпошуйте йому нових читачів, зберайте добровільні датки на пресовий фонд. Пам'ятайте, Товариші робітники, що „Робочий Народ“ видає ся для Вас і є Вашим оборонцем і духовним провідником, але і помочи бажає від Вас!

Будемо мати сильну пресу — підемо скорше вперед в боротьбі з ворогом нашим. Робітничка своєї робітничої часописі є нічим іншим як тільки забавкою в руках капіталіста. Тож поспішіть ся Товариші!

Воротьба клас і соціалізм.

Від найдавніших часів людство ділять ся на дві класи. Одна класа не працює а живе прекрасно, — друга знова працює тяжко, а живе в нужді, і вдержує не лише себе, але коштом своєї нужди вдержує і класу пануючу. Нема отже ніякого дива що між сими двома класами існує воротьба, бо їхні інтереси є собі протавні.

Ось і тут зачинає ся між ними боротьба. Як в кожній такій в сій боротьбі — той противник буде сильнішим, котрий має в руді ліпшу зброю і находит ся в ліпших обставинах. Капіталісти мають в руді батіг голоду, котрим силують робітників продавати свою працю, яку вони можуть відкавувать продавати капіталістам, коли не мають страху перед голодом.

Еволюція і революція.

Боротьба клас зострує ся з кожним роком, місяцем, тижнем а навіть днем щораз більше. Чим більше розвиваєсь промисл, тим більше улаває класа середня, яка не має так дуже острих класових суперечностей. Чим далі йде працює у дрібного майстра, сподїєсь самий стати колезьким самим дрібним майстром.

Еволюція суспільна прямує без огляду на те, чи се кому подобаєсь, чи ві, до побіди соціалізму. Класа робітничка поволи визволяєє з залежности від класи пануючої, з одної сторони через розвій економічних відносин, який збільшує ради пролетаріату а громадить капітал в руки щораз меншого числа властителів, — з

другої сторони через зріст просвітї і організації. В сєй спосіб освободилоє колись міщанство з під панованя шляхти, яка давнійше панувала у всіх краях. Коли міщанство зросло чисельно, збогатилось і цивілізувалось, тоді зложуло собі рівні права з шляхтою.

Але се не пішло так гладко. В історії людства кожний крок вперед на дорогі поступу мусів бути здобутий жертвою крови. Меншість, котра має якубудь привілею, уживає всіх средств і вперраєє до посліднього, коли більшість стараєє від неї ті привілеї відібрати або розширити їх на цілі маси. Те саме було і з шляхтою. Міщанство мусило насильством скидати з себе ярмо шляхецької неволі.

Така нагла боротьба класи угнетеної з пануючою називаєєсь РЕВОЛЮЦІЄЮ.

Заходять отже питання, чи соціалізм прийде дорогою поступенної еволюції, чи нагло, дорогою революції? (Дальше буде).

Проч з війною!

Фільософ Гегель сказав: „Нарі побідоносний а через те саме і ліпший; його побіда є доказом його слупности“. Бісмарк висловив се ще бруталнійше, коли сказав, що „сила перед правом“. Як червона нитка протягаєє ся засада в історії людства. Колиб хто забавив означити на мапі Європи червоними знаками всі ті місця, на яких через віки цілі проливалася кров людська, то діставби одну велику криваву пляму; а всю ту кров пролято тільки після засади: „сила перед правом“.

Війна є убійством і крадіжкою, збором всіх злочинів карного кодексу. Заповіді біблійні говорять: не вбивай! не краді! Але який сей замер серед брякоту зброї. Убийство на війні не є убійством; крадіж не є крадіжкою. В часі мира карають убійцю шибеницею; знова на війні називають такого убійцю „героєм“, а замість шибениці будують для него триюфальні брами, величають його в піснях, відправляють в честь його богослуженя подяки. Коли лицар йде на війну, просять бога о побіду, молять ся, почитть лежить хрестом. А коли по битві, трупи вкряють побоевище, тоді чути урочисте „тобі боже дякую... І небо стоїть по стороні побідоносців. Побіджені не мають рації.

Кожі респондентє війна, цеває етика і мораль. Убийство називаєєсь тоді гарно „битвою“; крадіж „добуточкою“; насильство „побідою“; божевільє „відвагою“. Всі ідеї, які витворилася культурою, ідуть в забутя, а з пова тонесенької верветки цивілізації показуєєсь звѣро-чоловік.

А які чесноти родить війна? Приклонїники війни відповідають на се: хоробрість і відвагу. Так, відвага є чеснотою. Се проповідував вже Софократ і доказував, що основою її є свѣдома розвага. Гадка ся могла бути слушною тоді, коли один чоловік боров ся з другим в широкім полі, а звичайно побідаєє той, хто зручнійше володів мечем і списом. Ніякна відвага жовїтра, який не знає навіть в якій цілі іде він на рїзню, а всім іншим, тільки не обьявом свѣдомости. Желїзна дисциплїна, остра погроза, затума-

неє гуком тарабанів, а крови, спричинює власнє викликєє істїнїкт звѣрсама згне. І се називаєє

Але супроти нїякого сталеє непотрібною. Хібути хитрим, а не відважїсь, ховатїсь по рованїертїня, одним словомкї. Безперестанна вирнадужїтя і звѣрїачїстїкї вїтворює мілітарїзм

З думок

„Робочий Народ“ славїте тепер одноким на єсоціалїстичним тижнемком в українській мові. По іправді — то гололюдий на свѣті не богале таких, що свїй голоспокоюють самим суцїлїбом, є міліони — атоже в них забракне, годчуємо, що в такій а таккранїї панує голод.

Пролетар замкаєє на нїч з привички, а боєучистого сумлїня. І фармери не всі однабогати молотять під оавїже, а убогих під тузачїнає молотїти біла. Рїзниця між церквою ацїлїтаром лежить голоотїм, що церков обїцюєпо смерті всею, а заїнічого — соціалїзм зноїцне нам за житя всею, смерті нічого. З тогодувало-б, що нам требаєти соціалїстами за житпобожїнями небїжцямї смерті.

Хоч війни нема ще вриці, але як безробітєзнайдуть роботу, то стаїгнунтя з рук капїталабез куль і багнетів.

Для нас пролетарїєно є тільки економічєля, а всяка іньша вопожаданою ли шеньколи вона помагає наосягненя волї економії

Нарї, у котрого єбільше чим голова, сакколи не двигетє ся доновїща самостїйної наСоціалїсти, котрі ретутують ся з буржуазїї, аї середньої класи суцїства, є більш постійнєсвоїх переконанях, чї

Опис поля битви.

Один артист, що находить ся в французській армії, подає слїдуочай опис поля битви:

Від ранку до ночи нас заглушують тільки стрїли нїмецьких армат. Експлодуєчї бомон страшно вилївають на нервї навіть здорового чоловіка.

Під дощем куль і бомб, наші жовїтри примушенї йта вперед, здобувати ворожі повїзї; се коштує нас страшно дорого.

Трудно описати відвагу тих жовїтрів, котрі годинами цілими лежать на животах, а на їх голови сиплет ся страшний вогонь нїмецьких гранатів.

На дорогі безчисельно множество нїмецьких трупів, котрі лежать покриваєє в рїзних повїзях.

Се є страшна картина: зеленї або чорні кавалки людського тїла, руки, ноги, голови, плечї.

Богато трупів лежить з отвореними устами, з вишкіреними в переломертїнім болю зубами, з повягненими руками, немовби хотїли обїмїти когось їм найдорожшого.

А все те мертве... Тяжкий і гідкий запах розносїть ся по-

лім битви. Нїмецькї і французькї групи ваяють ся цілими горами. Нема можливости похоронїти їх, просто закопати в яму. В деяких місцях ми стрїчали убитих, на вид яких ми попадали в трясучку. Коло одного дерева лежав ранений жовїтр і гриз дерево, але незабаром помер в страшних муках.

Ще дальше лежить жовїтр з папером під собою; він хотїв написати кілька слів до дому, але куля відірвала йому руку. Відірвана рука лежить таки коло него а на паперї начеркнєні слїдуочї слова: „Миленька мамусю! я нинї пишу“ — і не дописав вже сераєга, погїб зарав.

А ось в глибокій ямі кїдає ся ранений жовїтр; переживає страшні болї і прсбує вилїзти наверх. Ми помогли вилїзти йому, але в сєю хвїляк з него бухнула кров... він застїг...

Коло него лежить другий жовїтр і просїть щобї скоротити його муки... Ми підходим до него і огортає нас страшний біль: його лице відірване, одно око вблатє, а в правому плечї аж двї кулі...

Споглядючи на ті тисячї, десяткї тисяч чорних плям застїгнулї крови, на ті покваліченї, страшно порожрванї трупи, котї лежали будї жарїма, веселїма людїма,

— серце каменїє, робять ся страшно тяжко і болучо... В сєю хвїлю пригадуєє ся і ті мїліонї жїнок, дітїй, матерїй, батьків, які знова дома зрошнують землю своїми слїзьми... Страшне те все, дуже страшне...

Новочасна війна.

У війні нищать ся людий і твори їх праці. Придумують способи якби найскорше, а до того радикально нищити ворога, а „ворог“ зєсь придумує способи, якїб то не дати ся „неприятелеви“ нищити. Сї способи з поступом культури поліпшуют ся і поліпшуют ся, аж колизь культура поставить війну на такїй „їдеальній“ висотї, що на примір одно місто, на якого вбудованє і велич складала ся тисячка літ — можна буде в оліній секундї зместї з лица землі, або на один день зібрати нищити весь свїт, всіх воєнків землі, а оставити самї дївчата, старцї та слїпих і кульгавих калї.

Ще перед кількома роками думали, що по заведеню нових скорострїльних далекострїльних карабїнів буде вже вїдлучена боротьба на малу віддалю а вступити її лише зручї оборони. Говворєно навіть: „Побїдїть готї армія, котра має ліпшї зоботи“. Прайшла російсько-япанська війна і показала, що ся теорїя неправдива. Під Порт-Артуром, під Мукденом і в многих боротьбах сєї війни, било ся російське і япанське вїйсько груди в груди, а багнет на який споглядали вже є легко-важанєм, відкаєєє внов свої права. В сїй вїйні майже всі держави почали заїматї ся оружєм до боротьби з близька і робити на сїм полі всїлякї проби. Се дало ночин до нових вїваходїв. І так останними часами улїпшено ручні бомбї, які можуть стати дійсно першорядним оружєм. Сї бомбї мають заступити малїм віддалам жовїтрів пупки. Така бомба виглядає як кулі середної величини, а на сподї має тонкаї прутяк: наповнена новою, досї ще не званою дуже сильвою вибуховою матерїєю і заосмотрена в перкусїйний запальник. З помічю ілпучного приладу причїнає жовїтр таку бомбу до дули карабїну при отворї і вкладає до карабїну спеціально до сього призначений набїй. Жовїтр прицїлюєть ся, потагає за курок, а бомба в наслідок вистрїлу летить на віддалю коло 60 метрїв і паде на землю та в наслідок удару ви-

бухає і нищить все до 10 метрїв.

В спільній австро-недержати кожний підбомбї для кількох круга привязують до великї на дії, поредом до крїпости.

Новїстю в воєннї і аероплїновї стрїльє є бальони і аероплїновї армії. Уносїть ся цїрїв генерального шї до розпорядчости теї доносать офіцїри свої рухи ворожих вїйськ. жї сторони намагають ти бальони противникї ми. Досї уживано до ма, викладаючи стрїлаєє ся устави такї позицїях. До того влу не аби яна. Через те мотрїти шїхоту і кї стрїля, які викладають Манліхера.

Нїч, як говорять. В часї війни кожда артеоряві. Під нічною даєть звичайно нечайн бїдїть ся сторона, що

Поетичне справозданє.

венз гуком тарабанів, армат і карабінів, запах сьвіжої крові, спричинює власне те, що пиха жовніра наперед і викликає інстинкт зьвірину, яка бжає убивати, заки сама згине, і се називають відвагою.

В ч. 42 „Роб. Народ“ була подана гарна, одушевляюча поезія в прозі — фінансове справозданє т. Григорія Ткачука з його чотириомісячної організаціоної подорожі.

Еге, поезія в сухій буденній прозі, з темою про центи і долари, про валіаку, черевки, штани і другу не-поетичність.

Ну, а де поезія? — спитаєте. Поезія, товариші любі, се річ духовна, невидима і в справозданю т. Ткачука ми її не бачимо, не читаємо — а відчуваємо її, відчуваємо в тих холодних числах про долари, зібрані і видані, а котрих так мало, болючо мало.

І в тім то слові „мало“ криється поетичність сего справозданя.

Доларів мало. Видати нежите за чотири місяці в до-рожі 49 доларів — се мало, дуже мало. І працювати за се чотири місяці та ще сво-го докладати — се мало, ду-же мало.

В дуці буденної прози не робить сего ніхто ніколи. Особисто безкористна пра-ця є можливою лише в поетичній дуці, стремля до добра і правди — в дуці

соціалізму. І тому справозданє т. Ткачука є поезією, бо в ньому змістом є не до-ларі, а безкористність і жер-твенність для справи загаль-ного добра, для соціалізму.

Думачи про справоздан-ня, ми всім забуваємо про-вуку прозу, яку вони пред-ставляють своєю формою і зовнішнім змістом — а чу-мо се наче після читаня по-етичного твору — такі окри-плені піднесені на дуці, від-св'язані у вірі в наші соці-алістичні ідеї що то скло-ню-ють людей легко жертви своє „я“ в служенню добрій справі. Такі то наші місю-арі. А їх мисюарі, себто церковно погів-ськї, також подають спра-возданя, але се є у них справозданя приватно і „вір-ні“ їх не читають. Говорять се там також про долари і їх там багато, багато! У їх справозданях долари є зміс-том і душею: вони воняють прозою найгіршого рода: брехливими байками, чуда-ми і видумками. Фінансове справозданє гандаря жіно-чим тілом може сміло рів-нятися що до морали зів-справозданем церковних, а-постолів, бушующих між нашим народом на чужині.

Дамян Бориско.

БИТВА ПІД ЧОРТКОВОМ.

При кінці місяця серпня відбула ся тут битва між Австрійцями і Росіянами. Розложивши ся в прекрасній долині Чорткова за схоне-ній горами Карпатами, ав-стрійські війська, навіть не думали о появленню ся тут російських військ.

Однак несподівано для австрійського війська, на карпатських вижинах, під Чортковом, появило ся ро-сійське військо а завиявши добру позицію, вчало стрі-ляти до Австрійців з армат.

Австрійська артилерія скоро заняла протилежні хребти Карпат, і понад ла-хами Чорткова і головами його мешканців почавсь жорстокий арматний поеди-нок.

Частина куль, недолітаючи до гірських вьжин, падала в долину, де нищила і па-ляла дома Чорткова та ви-вала спокійних мешканців. В Чорткові і в його okolí цих почалась паніка, не тільки між цивільним насе-лєнем але і між війською.

На залізничній станції що по-будована під горою, стовпи-ла ся маса публіки і війсь-ка. А армати греміли і збіль-шували ще більший перепол-нок.

В тім часі на дворці заліз-ничім в Чорткові стояли всього два поїзди. І до возів поїздів сих почали тиснути ся люди. Австрійські офіце-

ри і жовніри занимали міс-ця і викидали з вагонів жєн-щин і дітей. Не лише місця але і вої проходи а що біль-ше і дахи вагонів були заня-ті пасажирами.

Потяг рушив в гору. На даній висоті в льоко-мотиву, тягнувшу потяг до гори, вдарила куля з росі-йської армати. Льокомотива зістала знищена. Потяг ні-чим не стриманий подав ся в долину. Ідучий всвід за-першим другий потяг не міг навіть стримати ся, ко-ли на него вдарив з гори по-тяг перший.

Наступила страшна ка-тастрофа. Оба потяги коти-ли ся з великою скорієтєю в долину.

Та в тій хвилі вдарила дру-га куля в саму середину по-тягу і запалила оден з ваго-нів.

Огонь почав скоро ширити ся.

Цілий потяг за кілька мі-нут був вже обіймаєм огню. І се море огню обняло свої-ми червоними язиками ти-сячі пасажирів і летіло ско-ро по шинах в долину.

Огненний потяг вривав ся в величезну товпу народа находячу ся на сей час на залізничім дворці, котрий теж почав горіти.

Тисячі людей зістало вбитих. Одні лежали збиті, а другі, на котрих горіла одіж, горіли і сьвітляли як живі похідні.

А бій артилерії продовжу-вав ся. . .

ДЕ Э?

Пошукю брата Толера Скпштей; має находити ся коло Віаяпегу. Зголоситись до:

Митро Скпштей 18 Victor Hugo St. Montreal, Que.

СОЦІАЛІЗМ

Соціалізм більше ніж ін-пі партії, захоплює маси працюючі і витворюючі до-бра сьвіта.

Соціалізм жадає повного правосудя для всіх, і в со-ціалізмї теперішнім суддям не буде місця.

Соціалізм іде до знищеня усіх привілеїв, накопичених ще в давних часів а дає людям можливість усім жи-ти безжурно і розумно.

Соціалізм не жає старо-виною бунальщиною, що від-ійшла вже в давнину.

Його ідеї нові і віднові-дають вимогам нинішнього дня.

Дамян Бориско.

ПАТРІОТИЗМ.

— Що таке патріотизм? Патріотизм — кажуть пат-ріоті, — се любов до вітчиз-ни.

Але так воно не є. Патрі-отизм, — се є націоналізм і батько мілітаризму.

Патріотизм, — се най-гірше зло, яке існує тільки в сьвітї.

Патріотизм, — се страш-ний дракон, який розду-хує полумя війни, яєвій зго-нить з лица землі мільони молодих людей і нищить все що найгірніше, най-здоровіше.

Патріотизм — се корінь всякого зла; він се нена-висть і брато-убійство. Він перемінює чоловіка в зьві-рину і послає його убива-ти другого та робити вели-кі інші зьвірства.

Патріотизм, — значить любити одну державу, одну націю, а ненавидіти другу.

Ми повинні боротись з па-тріотизмом — а годі не бу-де мілітаризму та коронова-них голів. Тоді не будуть повторитись криваві війни, не буде ріжниць між нація-ми, а буде лише одна родина, — людство.

I.II.

Кілько коштують стріли.

Обхід одної більшої ар-мати на англійськїм кораблі коштує фльоту 1,500 до-ларів. Таких армат в англій-ськїй фльотї є 372. З того 27 англійськїх дреднаувів як в мирний так і в военний час находять ся все готові до вогню, а се коштує дер-жаву 45,000 доларів денно.

Зли англійська ескадра, яка складаєть в 8 більших воен-них кораблів і кількох мен-

3 думок соціаліста.

„Робочий Народ“ славить ся тепер одиноком на сьвітї соціалістичним тижневни-ком в українськїй мові.

По правді — то голодних людей на сьвітї не багато; але таких, що сьвій голод за-спокоюють самим сухим хлібом, є мільони — а як і того в них забракне, годі ми чумо, що в такій а такій то країні панує голод.

Пролетар замикає двері на ніч з привычки, а богач з естетического сумління.

І фермери не всі однакові: багаті молотять під осін-сьбіже, а убогих під ту пору починає молотити біда.

Ріжнота між церквою а со-ціалізмом лежить головню в тім, що церков обіцює нам по смерті всьо, а за життя нічого — соціалізм знов обі-цює нам за життя всьо, а по смерті нічого. З того слід-дувало-б, що нам треба бу-ти соціалістами за життя, а побожними небіщиками по смерті.

Хоч війни нема ще в Аме-риці, але як безробітні не знайдуть роботи, то стануть гнати з рук капіталізму без куль і багнетів.

Для нас пролетарів важ-ною є тільки економічна во-ля, а всяка інша воля є пожаданою лишень тоді, коли вона помагає нам до осягненя волі економічної.

Нарід, у котрого серце більше чим голова, сам ні-коли не двигнет ся до ста-новца самостійної нації.

Соціалісти, котрі рекру-тують ся з буржвазії, то є, зі середньої класи суспіль-ства, є більш постійні у своїх переконанях, чим со-

ціалісти з пролетаріату; то-му то між українськими со-ціалістами, котрі здебільш є пролетарями, трафляеть ся так мною „сухих гиляк“

Пролетар є подібний до курки, несе золоті яйця пра-цю своїх рук та не для се-бе, а для капіталіста

Прапор церковно-капіта-лістичний є білий; він озна-чає чистоту підбігуючих снігів і ледів та їхню мер-твоту, що до неї подібним є дух церкви і капіталізму, яким вони морозять проле-таріят.

Глумом є спосіб, в який наслідують тебе слуги твої чорноризі, Господи! Ти пра-цював пліст днів, а спочив сємого; вони-ж тепер пра-цюють оден день, а спочи-вають пліст, та ще, мов на-сміваючись, кажуть, що се чинять на твою більшу сла-ву!

Я бачив раз у церкві, як пліч усьміхав ся до молодих жінок і дівчат — річ зовсім природна — і я-тим не згір-шив ся; але його усьміхи були яскравим сьвітлом, що в ньому я побачив всю бре-хню і ллєдємірство, якими поли маскують ся в церкві.

Як що держава не допус-кас людяну до ередств потр-ібних до життя і єї задля се-го прозвить смерть, то вона повинна відплатити ся дер-жаві в сей спосіб, що би єї смерть наступала аж по смерті когось, хто є части-ною державної машинерії.

Се буде славою для небіщи-ка і поглядом лєкцією со-ціольогії для суспільства.

Дамян Бориско.

бухає і нищить все довкруги на віддалі 10 метрів.

В спільній австро-угорськїй армії має одержати кожний підрядний відділ такі бомби для кількох жовнірів. Військові круги привязують до сего нового оружя великі надії, поредовсім підчас приступу до кріпости.

Новістю в военнім сьвітї є баліонові і аеропланиві стріляні прилади. Тепер є баліони і аероплани немов оком новоча-сової армії. Уносятся ся в висоті кількох офі-церів генерального штабу, котрі мають до розпорядности телєфон. Із сєї висоти доносять офіцери своїм генералам про-рухи ворожих військ. Очевидно, обі воро-жі сторони намагають ся взаємно знищи-ти баліони противника цілними стріла-ми. Доси ужвано до сего пушок з дула-ма, викладаючими стріли в гору, але не все-дасть ся уставити такі пушки відповідних позиціях. До того влучати в баліон штука не аби яка. Через те повстала думка заос-мотрити ніхоту і кінницю в баліонові стріли, які викладають в гору карабінні Манліхєра.

Ніч, як говорять, є ворогом чоловіка. В часі війни кожда армія боїть ся нічної темряви. Під нічною заслоною ворог ла-дає звичайно нечаяні приступи і тоді по-бідаєт ся сторожа, що краще знає терен.

Підчас війни в південній Африці поноси-ли Англійці в той спосіб найтяжші страти. Тому управа англійськїй армії звернула увагу на сьвітляні стріли, заосмотрєні в сьвітляну матерію і літаючий прилад, який держить стрілу довгий час в возду-сі і кидас сьвітло на простору віддалі.

В найновіших часах придумано сьві-тляні стріли для карабінів. Сї стріли за-ключають в собі масу, зложену головню з магнесії, яка єеред горіня дає сильне сьві-тло. Сям робом і малі відділи можуть собі осьвічувати терен.

Вкінці слід ще згадати про нові пу-шочні гранати, призначені до стріляня в гору. Сї гранати наповнені також новою вибуховою матерією, але її хемічний склад зберігають в тайні. Дотеперішні гранати розмітали свої кавалки вперед, в напрямі вистрілу. Через те не наносили вони ве-ликих страт ворогові, схованому за висो-кими окопами. Нові гранати викидають відламки взад і яєрз надають ся до ни-щеня військ, схованих за окопами або му-рами. На будуче зможуть жовніри захис-тити ся перед сими новими стрілами лише під бетоновими дахами.

Яє бачимо, техніки придумують що раз то нові способи на ященє молодих і здорових людей.

До відділів і членства У.С.Д.П. Канади

РЕФЕРЕНДУМ В СПРАВІ ВИБОРУ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЗАРЯДУ НАШОЇ ПАРТІЇ.

Товариші!

В 20ч. „Робочого Народу“ з дня 13 мая с. р. було подано під розвагу членства внесені Ввиннігського відділу, щоб на місце уступившого Центрального Заряду вибрати новий, складючий ся з 6 членів. З'єм внесені згоди ся кілька відділів і се мало дати ся під голосованя. Та через ріжні фінансові клопоти та надмірну працю ратованя „Робочого Народу“, — ся справа відтягнулась на пізніше.

Тепер коли Монтреальський відділ своїм листом з дня 7 падолиста завізав знова Екзекутивний Комітет, щоб справу вибору Центрального Заряду таки дати ся зараз під референдум, то Екзекутивний Комітет проголошує з навішним днем референдум на вибір щільностей членів до Ц. З. з сего трох членів має бути вибраних зі Сходу, на проторі від Квебеку аж до Вінпегу, а других трох з Заходу на проторі від Вінпегу аж до Ванкуверу.

Вибраним може буде член кожного відділу, котрого члени уважають за здібного на сей уряд

Референдум починаєсь 11 падолиста а скінчить ся 12 грудня с. р. Вси відділи повинні на своїх мітингах ухвалити кого вибирають на членів Ц.З. а секретарі сего часу повинні заслати сі ухвали до Екз. Ком. на руки партійного секретаря.

Вислід голосованя і вибір нового Центр. Заряду буде в 49 числі „Роб. Народу“, з дня 16 грудня с. р.

Респонсивно партійних обовязків на час, секретар партії оправдує перед членством і відділами тим що він перетяжений всякого рода працею, яку треба сповнитя в релакції і партії. Деяким членам звісно як тяжко треба боротись з обставинами, в яких находить ся „Робочий Народ“ і ті товариші, що руководять ділом його.

Не спихаймож всю партійну працю на проводирів наших, а працюймо всі спільно в сей спосіб будуймо партію.

До праці товариші! М. Эрмейчук, секр. Екз. Ком. Винніг, 11 падол. 1914.

Віче в Монтреалі.

Майже що неділі відбувають ся в нас в Монтреалі пропагандові мітинги, на які сходять ся сотки а часом тисячі українського робітництва, щоб послухати слова тої правди, яка обнімає робітництво цілого світа — слова соціалізму. — В неділю дня 1. падолиста с. р. заходом відділу У.С.Д.П. ім. М. Сичинського, відбу-

лось у нас велике віче, на яким говорено на тему:

„Капіталізм а робітництво“. Галя була пероповнена народом. Віче отворив т. Ф. Опиханий і удівав слова т. Т. Корчакови котрий в своїй гарній бесіді пояснив, що робітництво мусить організуватись в партію соціалдемократичну, бо в ній виберемо собі краще житя. Опісля говорив тов. Іван Гнида про капіталізм а робітництво, та про зріст армії безробітних в Канаді і Америці. Говорив про те, як капіталісти з кожним днем обмежують платню робітникам і підвешують ціну на споживчих продуктах.

Дальше тов. Гнида говорив про зріст робітничого руху в Австралії і Швеції, та інших краях. Говорив про те, яким способом робітничови вибороти більший кусок хліба, краще житя: Опісля говорив тов. М. Корж порущуючи справу про визвіл робітництва з капіталістичного ярма. На закінчене говорив тов. Яворський обговорюючи місцеві і інші справи. Всіх бесідників вічевики переривали гучними оплесками. Віче закінчено окликом: „Хай живе інтернаціональна соціалдемократія і відспівано кілька робітничих пісень.“ С. Татарян.

Віче в Лашіні Лакс.

Дня 1. падолиста с. р. відбувся тут великий мітинг складаний місцевим відділом У.С.Д.П. На мітинг зійшло велике число робітників. Перший з бесідників говорив тов. Демедюк пояснюючи що таке соціалізм, та про те як робітництво годув своєю працею усіх веробів цілого світа. Коли робітництво хоче поліпшити своє житя, мусить боротись з нього, наперед мусить скинути з себе ярмо капіталізму. Потім говорив тов. Паламарук про те, що кождий робітник повинен належати до партії соціалдемократичної і вести борбу проти капіталізму. Дальше тов. Паламарук говорив про лашінського п'юпа, котрий називає соціалдемократичний відділ політичним мянством, та забороняє читати „Кадила“ і Роб. Нар.

Бесідник остро виступив і критичував лашінський поступки сего п'юпа, а завизвав робітників щоб вписувались до відділу в Лашіні. Того самого дня приступили тт. Дюоній Зелено, Дмитро Литвинюк, Майк Максимюк і тов. Ніка Головач. Тов. Головач заохотив товаришів до праці говорячи про відділ в Реджайні до якого він належав а який тепер дуже гарно роввиває ся.

Віче закінчено робітничими піснями і окликом: Хай живе соціалізм! Н. П.

Відновляйте передплату.

Кінематографічний далековид.

Одній з париських кінематографічних фабрик удало ся спорядити кінематографічний далековид, се значить, кінематографічний апарат, пра котрого помощи можна знімать навіть дуже віддалені краєвиди та сцени. Сей кінематографічний далековид показав ся знаменитим винаходом в часі балканської війни. Очевидно, оператори (фотографи) могли робити знімки борб з природною вірністю з місця, що знаходило ся досить далеко поза боевою лінією, лише в околицях не зарослих деревами. Знімки борб в балканській війні удаля ся знаменито. В приміненю до природи можливіст ужити такого кінематографу є ще більшою. Можна приміром, не наражаючись на небезпеченство, робити кінематографічні знімки з недоступних гірських верхів, житя тропікальних хижих звірят і т. п.

Українці в Монтреалі!

Аматорський кружок монтреальського відділу У.С.Д.П. відіграє представляє не в суботу дня 21-го падолиста с. р. о год. 8. вечерок в „Colonial“ галі 325

Clarke St. „Американський Робітник“

сценічну картину з американського житя в 3-ох відділах, яку Д. Адельштадт перевів з живого мови. Штука дуже гарна бо написана в робітничого житя. По представляєню забава аж до рана.

Вступ на представляєню і вечерок 25и.

Просьте ся всіх українських робітників працювати на наше представляєню і вечерок.

ПОШУКУЮ

Василя Даваренка з села Булилів, повіт Снятин (Галичина). Сеі весни приїхав з краю до Оттави. Хто-би о нім знав або він сам, хай напише на адресу: Nick Hrehirezuk P.O. Kaleland, Alta. За поданя адреса шара подяка.

ПОШУКУЮ

Івана Ніколайчука і Михайла Мокрія з села Тутлуки, повіт Снятин (Галичина) Потребую їх в дуже важній справі. Хто-би о них знав або вони самі нехай зголосять ся на сей адрес: Iwan Bodnaruk 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.

„Робітник“

часопись посвялена інтересам працюючої власі в Америці, виходить три рази на місяць. Річна предплата \$1.00 Адреса: „Robitnyk“, Detroit, Mich. 1745 Michigan Ave. U. S. A.

Замовляйте гарну брошуру: Чого хочуть соціал-демократи?

Привіліть 10¢ стемплями, а ми сейчас Вам її вишлемо. Robotchyj Narod Box 3658 Winnipeg, Man.

Провідник.

* Тут подаємо адресу тих відділів, котрих вже отримались мо.

Адреси других відділів подаємо тоді, коли они нам їх пришлють.

М. Эрмейчук Секретар У.С.Д.П. в Box 3658 Winnipeg, Man. Канаді.

Головний організатор У.С.Д.П. Канади. John Hnyda Box 1051 Montreal, Que.

Адреси секр. відділів: MONTREAL, QUE. Tow. im M. Sichynskoho ? Sem -Tataryn 1715 Ontario St. Est LACHINE LOCKS, QUE. G. Drobez Box 222.

COBALT, ONT. Mykola Heshka Box 596

SOUTH PORCUPINE, ONT. Geo Rubanetz Box 302.

OTTAWA, ONT. Tow. „Нове Житя“ 682 Rochester St. Йосип Кох віччук секретар

TORONTO, ONT. W. Protas 207 York St.

WELLAND, ONT. Yakim Pomeychuk Box 251.

WEST TORONTO ONT. Dmytro Lozynski Box 281

SAULT STE. MARIE, ONT. D. Szarabura Box 176

WINNIPEG, MAN. P. Klym Box 3658

ELMWOOD, MAN. Stefan Choronzjy Box 143 Louise Bridge.

EAST SELKIRK, MAN. John Kowalski

REGINA, SASK. P. Kroitor Box 23

LETHBRIDGE, ALTA. G. Wyrostyk 788-12th St. A. N.

CANMORE, ALTA. M. Warren Box 167

BELLEVUE, ALTA. Відділ У.С.Д.П. „Wilna Dumka“ P. Bohonosjuk Box 45

COLEMAN, ALTA. Society „Nadia“ Box 158 S. Danylu. CALGARY, ALTA. Karl Dreisittel 127-6th St. A. S. E. E. Riverside.

VANCOUVER, B. C. Tow. „Borotba“ Box 482 G. Berger

CORBIN, B.C. Kost Lemkowicz Box 267

TRAIL, B. C. Tow. „Promin“ Box 56

MICHEL, B. C. Ukr. S. D. Local Box 133.

FERNIE, B. C. Tow. Wolia 12, Moysiuk Box 61.

HARDIEVILLE, ALTA. Widdi „Ochota“.

COLHURST, ALTA. J. SHLEMKO секретар.

Ширить „Робочий Народ“

Отрим маю честь повідомити пошлану українську публіку що я отворив РЕСТАВРАЦІЮ під числом 265 Selkirk Ave

Страви є знамениті, а між ними і наші українські. За їденне жадно дуже мало. Наша ціна 10, 15 і 25 цт. Зайдіть до нас, а ми з певні що будете доволені так нашими стравами як і обслугою.

Ми маємо старого кравчого кухара котрий варить і по європейськи. Матвій Гаврисичин.

ВЖЕ Є! Гумористичний Календар ВІСІА ВОЗЕГО 1915 ціна з пересилкою 30с. КИШЕНЬКОВИЙ КАЛЕНДАР З НОТЕСОМ 10с. В ОПРАВИ І ОЛІВЦЕМ 25с. КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКА РОДИНА з об'язками 50с. Замовленя висилайте. RUSKA KNYHARNIA 850 Main St Winnipeg, Man.

Війна. Війна. Найдешевше купите в нас! Шапки найліпшого виробу що були по \$1 .25 тепер 50с. Панчохи що були по 20 і 25 тепер 2 пари за 25 Суги " " " " \$10-12 тепер \$5.90 " " " " " " " " \$20 і 30 тепер \$12.95 Хлопчачі суги найкращого виробу що були по \$7-8.50 тепер \$3.95 Богато, богато річчя ще є у нас за пролжя ких ми не наведи в газеті. Заходіть а скористаете з нагоди. Наша адреса: BANKRUPT STOCK EXCHANGE 641 Main St. Головний офіс на 182 Loggan Ave. продає лише гуртовно. ФІЛІЯ: BLUE STORE DALPHIN, MAN.

Русько-німецький шпиталь Dr. G. Kaichman-a Спеціаліст венеричних, сифіліс, трипер і други хірургічних, внутрішніх, жіночих, очних і ушних Найновіше і найвевийше Лічєня сифіліса „808“ проф. Бріджса. Лічєня полового бесилла. Лічєня електриком. Лічєня висиплю по кольоніях за надісланю задатку. OFFICE & HOSPITAL 453 Selkirk Ave. Winnipeg. Phone: St. John 1772.

То правда! Під: Хоть як невавиджу „Кадила“ але число 28 раджу всім прочитати. Одно число коштує лише 10 ц. — на рік \$2. Пишіть; „Kadylo“ Box 3542 Winnipeg. Ma

ПОШУКУЮ. Свого брата Івана Коцана і товариша Василя Максимова з села Романівки повіт Теревовля, (Галичина.) Хто-би о них знав або они самі, вай звольте дати на адресу: Michael Cotzan 717 Richmond Ave W. Toronto, Ont.

Добру плату дістанте: підчас науки в MOLER BARBER COLLEGE. Ми вивучемо барберства в кількох тиждях. Полади даємо коли ви чите ся, з плативою від \$15.00 до \$25.00 тижденно. Тепер є велике вапотребуваня барберів з дідьками Moler'a, Остерігайте тих що підшывають ся під нас є ім'я, вайдіть і огляньте, найб'льший світовий барберський College дістанте даром гарний костюм. Дивіть ся за назвою MOLER Cor. King & Pacific Ave. Winnipeg. Of. Regina i Fort William.

Руська Барберня. Если Ви з оброслі а хочете виглядати молодим і красивим, то зайдіть до нас. Ми кождої хвилі готові на Вашу услугу. Зайдіть на 142 Higgins Ave. треті двері від ред. Роб.Нар. де є напис „свій до свого“. За працю нашу, беремо дуже тано.

Dr. A. SILVERMAN Русько-польський лікар. Спеціаліст венеричних, наскірних і внутрішніх недуг. Лічить також всякі недуги жіночі. Ордиує в офісі на: 395 Selkirk Ave. Телефон: St. John 1216.

Наш клич є: Пролетарі всіх єднайте! J. Pomeychuk Box 250

PIK VI.

Перемисьль В Бе

Париж, 18 падол. П'юпа з Відня, тверд Перемисьль може певно держати 12 місяців. Коли австрійсько-німецька армія відігнала була з ську армію в Галичині і перервала облогу Імшля, то тоді австрійської власті вошпіль тавитя до твердині б'юпоживи і амуніції, та рвали опустити місто мешканцям, щоб сі не одіоля причиною упертвердині. Рівнож вивез міста всіх ранених жіри до Відня, а до Перемисьля післяно більше лікПеремисьль може тсьміло подержатись менше до весни.

Телеграма з Перемисьля

(Сю телеграму виставез німецьку і англійську а американський респондент на австрійській бою битви, Вілліам Герд.)

Перемисьль, через В'югау і Лондон, 8 падол. (спізнено). Австрійська армія в сій частині Галичини стоїть добре. Австрійські армії стоїть сально розоний добре. Щоб здобути, мусить звести сильний бій а се має вати тисячі а тисячі жіри.

Не лише Перемисьль лагоджений до такої бою, але Австрійські армії в сій частині Галичини стоїть сально розоний добре. Щоб здобути, мусить звести сильний бій а се має вати тисячі а тисячі жіри.

Страшний бі Буковині

Петроград. 18 падол. Телеграма з австрійської границі доносить страшна битва в сій північній часті Буковини. Хто побіждає, з Петр